LINNAROMANTIIKKAA

Vanajanlinna on ollut itsenäisen Suomen varhaisvuosien eliitin kohtauspaikka, Gestapon päämaja ja kommunistien vallankumouskoulu. Nyt Rosenlewien entisellä metsästysmajalla voi kokea Suomessa ainutlaatuista linnaromantiikkaa.

TEKSTI PEKKA NUMMINEN

Mika Walkamo tarttuu bilpardihuoneen raskaaseen kirjahyllyyn ja alkaa vetää sitä kaksin käsin. "Hei, nyt tarvitaan vähän apua." Kahden miehen voimin hylly kääntyy sen verran, että sen takaa mahtuu pujahtamaan paljastuvaan huoneeseen. Salakapakka. Vanha metsästyslinna on täynnä yllätyksiä.

"Maanalaisia salakäytäviäkin linnan mailla risteilee puolen kilometrin verran", sanoo Walkamo, toinen Vanajanlinnaa pyörittävän yrityksen pääomistajista.

Vanajanlinnan rakennutti metsästyslinnakseen Rosenlew-yhtymän pääosakas, lääketieteen tohtori **Carl Wilhelm Rosenlew**. 1924 valmistuneen englantilaistyylisen linnan suunnitteli **Sigurd Frosterus**, Stockmannin tavaratalon arkkitehti. Tinkimättömyydestään tunnettu Rosenlew teetti linnansa parhaista saatavilla olevista materiaaleista. Tammea, graniittia. Punatiilet tehtiin paikallisesti, marmoria tuotiin kotimaasta ja ulkomaita, mahonkia Intiasta. Turkkilaisesta saunasta saattoi pulahtaa Suomen ensimmäiseen yksityistalon uima-altaaseen. Kasvihuoneissa kypsyivät viinirypäleet ja persikat. Puutarhan kultakalalammikollakin oli kokopäiväinen hoitaja.

Linnassa vieraili metsästämässä ja juhlimassa hiljattain itsenäistyneen maan politiikan ja liike-elämän kerma. Marsalkka **Mannerheimilla** ja **Fazerin** suvulla oli vain heidän käyttöönsä varatut sviitit.

Wilhelm Rosenlewin kuoleman jälkeen talon käyttö jäi vähäiseksi. Ylläpito oli perillisille kallista, alkanut sotakin aiheutti ongelmia. Kartano laitettiin myyntiin 1941. Ostajia ilmaantui kaksi, presidentti **Risto Ryti**, joka halusi talon presidenttien kesäasunnoksi Kultarannan tilalle sekä upporikas saksalainen asekauppias ja -tehtailija **Willy Daugs**, joka halusi sen asunnokseen. Daugs omisti muun muassa Suomi-konepistooleja valmistavan Tikkakosken asetehtaan.

Parhaan linnatunnelman saa päärakennuksen "prinsessahuoneissa".

Myynti ulkomaalaiselle vaati tuolloin sisäministeriön luvan. Ryti oli kieltänyt ministeriä myöntämästä lupaa, mutta sisäministeriin vaihduttua Daugs sai luvan erehdyksessä. Kuultuaan Vanajanlinnan menneen sivu suun Ryti oli raivonnut itsensä lähes pyörryksiin.

Daugs oli **Herman Göringin** hyvä ystävä, molemmat olivat taistelulentäjinä ensimmäisessä maailmansodassa. Daugsin omistuksessa Vanajanlinnasta tuli huhujen mukaan Gestapon pesäpaikka, jossa teloitettiinkin kolmannen valtakunnan vihollisia. Suomen hävittyä sodan Daugs pakeni Inkoon saaristossa säilytetyllä jahdillaan Ruotsiin. Hänen uskotaan päätyneen Etelä-Amerikkaan. Rauhanehtojen mukaan kaikki Suomessa ollut saksalaisten omaisuus siirtyi Neuvostoliitolle.

Sodan jälkeen Vanajanlinna muutettiin kommunistien legendaariseksi puoluekouluksi, Sirola-opistoksi. Lähes kaikki alkuperäiset kalusteet vietiin Neuvostoliittoon. Sisustusta muutettiin sumeilematta, uima-allas peitettiin ja tila muutettiin luokkahuoneeksi, ylelliset sviitit jaettiin opiskelijabokseiksi, parketit peitettiin linoleumilla.

1990-luvun alussa Sirola-opiston taustalla olleet puolueet hävisivät puoluekartalta. Epäonnistuneet sijoitukset olivat vieneet rahat. Opiston toiminta päättyi 1994, kaksi vuotta myöhemmin Hämeenlinnan kaupunki osti kiinteistön. Nykyään Vanajanlinna Oy pyörittää hotelli- ja ravintolatoimintaa kaupungin vuokralaisena. Linnan yhteydessä on myös kansainväliset mitat täyttävä golf-kenttä.

"Emme ole markkinoinnissamme juurikaan käyttäneet tuota Sirola-opiston aikaa hyväksemme, vaan keskittyneet pääasiassa parin alkuvuosikymmenen historiaan. Täällä vierailut presidentti **Tarja Halonen** sanoi, että aika alkaisi varmaan olla kypsä Sirola-nostalgiallekin", sanoo Mika Walkamo.

Pääosa Hämeenlinnan kupeessa sijaitsevan Vanajanlinnan vieraista tulee yritysten järjestämiin kokous- ja koulutustilaisuuksiin, mutta hotelli ja ravintola ovat auki myös tavallisille turisteille. Hotellihuoneita on sekä päälinnassa että sivurakennuksissa. ■

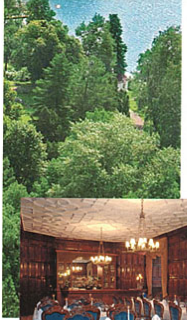

Metsästyslinnan mahtipontisuutta on korostettu valeperspektiiviillä. Siipirakennukset ovat portin luona noin kahdeksan metriä kauempana toisistaan kuin itse rakennuksen kohdalla.

Ruokasalin seinät on tehty Intiasta tuodusta mahongista.

www.seura.fi